MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 5)

BIL YR HEDDLU, TROSEDDU, DEDFRYDU A'R LLYSOEDD

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29.2. Mae RhS 29.2 yn rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol gerbron Senedd Cymru os yw Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sy'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, neu sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw*.*

2. Cyflwynwyd Bil yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd ("y Bil") yn Nhŷ'r Cyffredin ar 9 Mawrth 2021. Gosodwyd memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ar 22 Mawrth ac wedyn ar 28 Mai, pan gafodd y Bil ei ailgyflwyno yn Senedd y DU ac yn dilyn Etholiad y Senedd ym mis Mai 2021. Gosodwyd memorandwm atodol (Memorandwm Rhif 2) ar 5 Tachwedd yn dilyn gwelliant i gymal 17. Gosodwyd memorandwm atodol arall (Memorandwm Rhif 3) ar 20 Rhagfyr mewn ymateb i'r 91 o welliannau a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU ar 1 Rhagfyr i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi, yr oedd angen cydsyniad y Senedd ar gyfer 15 ohonynt. Gosodwyd memorandwm atodol arall (Memorandwm Rhif 4) ar 7 Rhagfyr mewn ymateb i'r 19 o welliannau a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU ar 4 Ionawr 2022 i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi, yr oedd angen cydsyniad y Senedd ar gyfer 1 ohonynt. Cynhaliwyd dadl cydsyniad deddfwriaethol yn y Senedd ar 18 Ionawr mewn perthynas â'r holl femoranda cydsyniad deddfwriaethol a nodir yn y paragraff hwn. Gosodwyd dau gynnig cydsyniad deddfwriaethol cyn y ddadl. Gofynnwyd i'r Senedd gytuno ar gynnig 1 a gwrthod cynnig 2, a dyna oedd canlyniad y bleidlais.

3. Ar 17 Ionawr 2022, yn ystod Cyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi, cytunwyd ar 161 o welliannau nad ydynt yn welliannau gan y llywodraeth (gweler paragraffau 9 i 11 isod i gael rhagor o fanylion am y gwelliannau sydd o fewn cymhwysedd y Senedd). Cynigiodd Llywodraeth y DU 42 o welliannau eraill ar 22 Chwefror 2022 i'w hystyried yn ystod cyfnod ystyried y gwelliannau terfynol ('Ping Pong') pan fydd y Bil yn dychwelyd i Dŷ'r Cyffredin ar 28 Chwefror 2022. Mae angen cydsyniad deddfwriaethol y Senedd ar gyfer 11 o'r gwelliannau hyn. Mae'r memorandwm atodol hwn (Memorandwm Rhif 5) yn nodi safbwynt Llywodraeth Cymru ar y cymalau hyn.

4. Mae'r cymalau y cyfeirir atynt yn y memorandwm atodol hwn yn cyfeirio at y Bil fel y'i diwygiwyd ar 18 Tachwedd, sydd i'w weld yn: newbook.book (parliament.uk)

Amcan(ion) Polisi

5. Amcanion polisi datganedig Llywodraeth y DU yw gwneud y wlad yn fwy diogel drwy rymuso'r heddlu a'r llysoedd i gymryd camau mwy effeithiol yn erbyn troseddu ac i arwain system gyfiawnder deg. Mae hyn yn cynnwys ymrwymiad penodol i ddiogelu a grymuso'r heddlu drwy ymgorffori Cyfamod yr Heddlu mewn cyfraith a chyflwyno gorchymyn llys newydd i dargedu'r sawl y mae'n hysbys eu bod yn cario cyllyll, gan ei gwneud yn haws i swyddogion stopio a chwilio'r rhai hynny a ddyfarnwyd yn euog o droseddau'n ymwneud â chyllyll.

6. O ran y llysoedd a dedfrydu, mae'r Bil yn cynnwys ymrwymiadau i: rymuso'r llysoedd i fynd i'r afael â throseddu; sicrhau system gyfiawnder deg drwy gyflwyno dedfrydau llymach i'r troseddwyr gwaethaf a rhoi terfyn ar ryddhau troseddwyr yn awtomatig o'r carchar hanner ffordd drwy eu dedfryd am droseddau difrifol. Mae hefyd yn ceisio cryfhau dedfrydau cymunedol, er enghraifft drwy gryfhau cyrffyw, gwneud i'r rhai hynny a euogfarnwyd ymgymryd â mwy o oriau o wneud iawn â'r gymuned, cael pobl i gefnu ar droseddu a thorri'r cylch aildroseddu.

Crynodeb o'r Bil

7. Noddir y Bil gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder.

8. Mae'r Bil yn gwneud darpariaeth;
   - i'r heddlu a gweithwyr gwasanaethau brys eraill wneud darpariaeth ynghylch cydweithio rhwng awdurdodau i atal a lleihau trais difrifol;
   - ar gyfer troseddau newydd ac addasu troseddau presennol;
   - ynghylch pwerau'r heddlu ac awdurdodau eraill at ddibenion atal, canfod ac ymchwilio i droseddau neu eu herlyn, neu at ddiben ymchwilio i faterion eraill;
   - ynghylch cynnal y drefn gyhoeddus;
   - ynghylch symud ymaith, storio a gwaredu cerbydau; i wneud darpariaeth mewn cysylltiad â throseddau gyrru;
   - ynghylch rhybuddiadau;
   - ynghylch mechnïaeth a rémand;
   - ynghylch dedfrydu, cadw, rhyddhau, rheoli ac adsefydlu troseddwyr;
   - ynghylch Academïau diogel ar gyfer rhai 16-19 oed; ac
   - mewn cysylltiad â gweithdrefnau gerbron llysoedd a thribiwnlysoedd; ac at ddibenion cysylltiedig.

Crynodeb o'r gwelliannau allweddol a wnaed gan Dŷ'r Arglwyddi yn ystod y cyfnod Adrodd

9. Pleidleisiodd Tŷ'r Arglwyddi ar gyfres o welliannau yn ei gyfnod Adrodd ar 17 Ionawr, ac roedd rhai ohonynt yn ymwneud â materion sydd o fewn cymhwysedd y Senedd. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r achosion hyn, mae'r gwelliannau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU ar 22 Chwefror wedyn yn newid y sefyllfa ymhellach.

10. Er gwybodaeth yn unig, mae'r tabl isod yn nodi’r gwelliannau gan yr Arglwyddi a fyddai wedi bod o fewn cymhwysedd y Senedd, ac effaith ddilynol y gwelliannau arfaethedig a gyflwynwyd ar 22 Chwefror.

Disgrifiad o'r cymal	**Rhif y cymal (Fel y'i diwygiwyd yng nghyfnod adrodd Tŷ’r Arglwyddi)**	**Effaith y gwelliannau a gyflwynwyd yn Nhŷ'r Cyffredin ar 22/2/22 (y rhai sydd o fewn cymhwysedd yn unig)**
Troseddau a ysgogir gan elyniaeth tuag at ryw neu rywedd y dioddefwr	73	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn dileu’r gwelliant hwn gan yr Arglwyddi yn llwyr.
Gosod amodau ar orymdeithiau cyhoeddus	74	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn adfer is-adrannau (2) a (3) a gafodd eu dileu gan yr Arglwyddi. Mae'r gwelliannau arfaethedig yn ceisio cadw'r is-adran ychwanegol a gynigiwyd gan yr Arglwyddi.
Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus	Dim rhif cymal gan ei fod wedi’i ddileu o’r Bil	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn adfer y cymal hwn, a gafodd ei ddileu gan yr Arglwyddi. Maent hefyd yn mewnosod gwelliant ychwanegol o sylwedd, a diwygiadau canlyniadol pellach.
Diddymu Deddf Crwydraeth 1824 etc	81	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn dileu gwelliant yr Arglwyddi yn llwyr, gan ei ddisodli â gwelliant gwahanol i ddiddymu Deddf Crwydraeth 1824 a gwneud diwygiadau canlyniadol angenrheidiol.
Gosod amodau ar brotestiadau un person	Dim rhif cymal gan ei fod wedi’i ddileu o’r Bil	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn adfer y cymal hwn, a gafodd ei ddileu gan yr Arglwyddi. Byddent hefyd yn mewnosod gwelliant

		ychwanegol o sylwedd, a diwygiadau canlyniadol pellach.

11. Mae'r memorandwm cydsyniad deddfwriaethol hwn yn nodi safbwynt Llywodraeth Cymru ar y Bil, yn unol â'r gwelliannau arfaethedig sy'n dod o fewn ein cymhwysedd, a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU ar 22 Chwefror. Defnyddir rhifau cymalau os yw'r rhain ar gael, ond nid oes rhifau ar gyfer rhai gwelliannau newydd gan nad oeddent wedi'u cynnwys yn y Bil fel y'i cyhoeddwyd ar 18 Ionawr. Cyfeirir at y rhain yn ôl eu disgrifiadau yn unol â'r tabl uchod.

Newidiadau i'r Bil ers gosod y memorandwm atodol (Memorandwm Rhif 4) – gwelliant y cytunwyd arno yn ystod cyfnod adrodd Tŷ'r Arglwyddi

<u>Cymal 73 – Troseddau a ysgogir gan elyniaeth yn ymwneud â rhyw neu rywedd</u>

12. Yn dilyn y cytundeb i welliant yng nghyfnod Adroddiad Tŷ'r Arglwyddi ar 17 Ionawr, ychwanegwyd Cymal 73 at y Bil. Mae cymal 73 yn ei gwneud yn ofynnol i Lysoedd drin gelyniaeth ar sail rhyw neu rywedd fel ffactor waethygol wrth ystyried difrifoldeb troseddau ac eithrio troseddau rhyw a throseddau cam-drin domestig penodol. Mae hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i Brif Swyddogion yr Heddlu gadw data am nifer yr adroddiadau sy'n ymwneud â throseddau o'r fath.

13. Mae'r gwelliannau arfaethedig a gyflwynwyd ar 22 Chwefror yn nodi bod Llywodraeth y DU yn anghytuno â Thŷ'r Arglwyddi o ran ei welliant ac yn cynnig i Dŷ'r Cyffredin fod cymal 73 yn cael ei ddileu o'r Bil. Rwyf yn dal i roi cyngor ar y cymal hwn, yn unol â phenderfyniad yr Arglwyddi ar 17 Ionawr.

14. Bernir bod y mater yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Er bod plismona a diogelu data personol yn faterion a gadwyd yn ôl, rydym yn gyfrifol am ddiogelu, gan gynnwys amddiffyn menywod a merched, sef diben bwriadedig y cymal.

Newidiadau i'r Bil ers gosod y memorandwm atodol (Memorandwm Rhif 4) - gwelliannau a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU ar 22 Chwefror 2022 i'w hystyried gan Dŷ'r Cyffredin yn ystod "Ping-Pong"

<u>Cymal 74 - Gosod amod ar orymdeithiau cyhoeddus</u>

15. Mae Llywodraeth y DU drwy'r gwelliannau hyn yn bwriadu adfer adran (2) a (3) o Gymal 74, yn dilyn y cytundeb i ddileu'r adrannau hyn yn ystod cyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi. At hynny, mae Llywodraeth y DU yn bwriadu cadw'r is-adran ychwanegol a gynigiwyd gan Dŷ'r Arglwyddi. Mae'r is-adran newydd yn diwygio Deddf Trefn Gyhoeddus 1986 drwy gynnwys achosion pan allai gorymdeithiau cyhoeddus achosi

aflonyddwch difrifol i fywyd y gymuned. Mae hyn yn cynnwys pan allai ai gorymdaith arwain at oedi sylweddol wrth ddanfon cynnyrch sy'n sensitif i amser, neu pan allai gorymdaith olygu amharu'n hir ar fynediad at unrhyw nwyddau hanfodol neu wasanaethau hanfodol. Mae hefyd yn rhagnodi pryd y gallai aflonyddwch difrifol gael ei achosi o ganlyniad i sŵn sy’n cael ei greu gan orymdaith.

16. Er bod trefn gyhoeddus yn fater a gadwyd yn ôl, mae'r elfennau sŵn yn y cymalau hyn yn ymwneud â materion iechyd yr amgylchedd, sydd wedi'u datganoli i Lywodraeth Cymru.

<u>Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus a Gosod amodau ar brotestiadau un person</u>

17. Gwnaed cytundeb yng ngham AdroddTŷ'r Arglwyddi i ddileu'r ddau gymal hyn yn eu cyfanrwydd, ac roeddem yn cefnogi hynny. Mae Llywodraeth y DU yn bwriadu adfer y cymalau hyn yn llawn gyda gwelliannau.

18. Mae Llywodraeth y DU yn bwriadu diwygio'r cymal 'Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus' drwy gynnwys achosion pan allai cynulliadau cyhoeddus amharu'n ddifrifol ar fywyd y gymuned. Mae hyn yn cynnwys achos pryd y gallai cynulliad arwain at oedi sylweddol wrth ddanfon cynnyrch sy'n sensitif i amser, neu pryd y gallai cynulliad arwain at amharu'n hir ar fynediad at unrhyw nwyddau hanfodol neu wasanaethau hanfodol. Mae hefyd yn rhagnodi pryd y gallai tarfu difrifol gael ei achosi o ganlyniad i sŵn sy’n cael ei greu gan gynulliad.

19. At hynny, mae Llywodraeth y DU yn bwriadu diwygio'r cymal 'Gosod amodau ar brotestiadau un person' drwy ragnodi pryd y gallai tarfu difrifol gael ei achosi o ganlyniad i sŵn sy’n cael ei greu gan brotest un person.

<u>Gorchmynion Carlam i Ddiogelu Mannau Cyhoeddus</u>

20. Mae Llywodraeth y DU yn cynnig gwelliannau mewn perthynas â gorchmynion carlam i ddiogelu mannau cyhoeddus. Mae'r diwygiadau hyn yn caniatáu i awdurdodau lleol wneud gorchymyn carlam i ddiogelu mannau cyhoeddus mewn perthynas ag ysgolion neu safleoedd yn eu hardal a ddefnyddir fel canolfannau brechu neu brofi, os yw'r lleoedd hynny wedi bod yn destun protestiadau neu arddangosiadau sydd wedi cael, neu sy'n debygol o gael, yr effaith o aflonyddu ar neu fygwth staff ar y safle, defnyddwyr y safle, gwirfoddolwyr ar y safle neu rwystro mynediad at wasanaethau'r ysgol neu'r safle.

21. Mae'r gwelliannau hyn yn gosod swyddogaethau a gadwyd yn ôl ar awdurdodau lleol, sef Awdurdodau Datganoledig Cymru. Am y rheswm hwn, rwyf yn gosod y Memorandwm atodol hwn i adlewyrchu'r gwelliannau hyn.

Cymal 81 - Diddymu Deddf Crwydraeth 1824 etc

22. Ar 17 Ionawr cytunodd yr Arglwyddi ar welliant i ddiddymu Deddf Crwydraeth 1824 ac aseswyd bod y gwelliant hwn o fewn cymhwysedd y Senedd gan ei fod yn ymwneud â digartrefedd, sydd wedi'i ddatganoli.

23. Mae Llywodraeth y DU bellach yn bwriadu dileu'r gwelliant hwn ac wedi cyflwyno gwelliant arall. Mae gwelliant newydd Llywodraeth y DU yn trin diddymu'r Deddf Crwydraeth yn wahanol o'i gymharu â gwelliant yr Arglwyddi. Fodd bynnag, bernir bod y gwelliant o fewn cymhwysedd o hyd gan ei fod yn effeithio ar faterion datganoledig tai a digartrefedd, ac felly mae wedi'i gynnwys yn y Memorandwm hwn.

Safbwynt Llywodraeth Cymru ar y Bil yn dilyn y gwelliannau a gyflwynwyd ar 22 Chwefror – Crynodeb

24. Dyma grynodeb o'n safbwynt o ran y gwelliannau a gyflwynwyd ar 22 Chwefror i'w hystyried yn Nhŷ'r Cyffredin yn ystod "Ping Pong".

25. Yr holl gymalau yn y Bil a gyflwynwyd ar 22 Chwefror yr wyf yn argymell y dylai'r Senedd roi cydsyniad iddynt:

- Cymal 73 - Troseddau a ysgogir gan elyniaeth tuag at ryw neu rywedd y dioddefwr
- Cymal 81 (diddymu Deddf Crwydraeth 1824

26. Yr holl gymalau yn y Bil a gyflwynwyd ar 22 Chwefror yr wyf yn argymell na ddylai'r Senedd roi cydsyniad iddynt:

- Cymal 74 – Gosod amodau ar orymdeithiau cyhoeddus
- Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus
- Gosod amodau ar brotestiadau un person
- Gorchmynion carlam i ddiogelu mannau cyhoeddus

Safbwynt Llywodraeth Cymru ar y Bil yn dilyn y gwelliannau a gyflwynwyd ar 22 Chwefror – gwelliannau yr wyf yn argymell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad iddynt

Cymal 73 - Troseddau a ysgogir gan elyniaeth tuag at ryw neu rywedd y dioddefwr

27. Argymhellais y dylai'r Senedd gefnogi'n llawn roi cydsyniad i'r cynnig hwn fel y cytunwyd arno yn Nhŷ'r Arglwyddi, er y byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU a gyflwynwyd ar 22 Chwefror yn ei ddileu o'r Bil. Mae'r mesurau'n cyd-fynd â'n nod o fynd i'r afael â chasineb o bob math at fenywod a sicrhau bod menywod yn gallu byw'n rhydd rhag bygythiad o ragfarn a thrais ar sail rhywedd.

Cymal 81 - Diddymu Deddf Crwydraeth 1824

28. Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud yn glir nad yw'r Ddeddf bellach yn addas i'r diben yn yr 21ain ganrif ac y dylid ei diddymu. Roeddem wedi egluro'r farn hon mewn trafodaethau gyda Llywodraeth y DU ymhell cyn i'r Bil hwn gael ei osod.

29. Mae gan wasanaethau'r heddlu well cyfreithiau ar gyfer delio ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, a dylem symud ymlaen oddi wrth gyfraith sy'n creu troseddwr o rywun ar sail ei sefyllfa o ran cartref. Bydd defnyddio'r pwerau o dan y Ddeddf Crwydraeth i symud rhywun ymlaen yn dieithrio'r person hwnnw ac yn atgyfnerthu'r ddrwgdybiaeth o'r gwasanaethau cyhoeddus. Mae'r dull hwn yn achosi oedi cyn y gellir rhoi cymorth i rywun sy'n cysgu ar y stryd. Mae hyn yn fwy tebygol o'u gwthio i ffwrdd oddi wrth y cymorth hwnnw ac i berygl.

30. Ar y sail hon, rydym yn cefnogi'r gwelliant hwn a diddymu'r Ddeddf ac felly rwyf yn argymell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad i'r cymal hwn.

Safbwynt Llywodraeth Cymru ar y Bil yn dilyn cyflwyno gwelliannau ar 22 Chwefror – gwelliannau yr wyf yn argymhell na ddylai'r Senedd roi cydsyniad iddynt

<u>Cymal 74 - Gosod amod ar orymdeithiau cyhoeddus</u>

31. Mae'r cymal hwn wedi'i gynnwys mewn memoranda cydsyniad deddfwriaethol blaenorol yr wyf wedi'u gosod, ac felly mae'r memorandwm pellach hwn yn cael ei osod i adlewyrchu'r gwelliant hwn. Mae ein safbwynt ar y cymal hwn yn dal yr un fath ac felly rwyf yn argymell y dylai'r Senedd barhau i atal ei chydsyniad i'r cymal hwn.

<u>Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus a gosod amodau ar brotestiadau un person</u>

32. Mae'r cymalau hyn a adferwyd wedi'u cynnwys mewn memoranda cydsyniad deddfwriaethol blaenorol yr wyf wedi'u gosod. Felly, mae'r memorandwm atodol hwn yn cael ei osod i adlewyrchu'r diwygiadau i'r ddau gymal hyn. Mae ein safbwynt ar y ddau gymal hyn yn dal yr un fath ac felly rwyf yn argymell y dylai'r Senedd barhau i atal ei chydsyniad i'r ddau gymal.

<u>Gorchmynion carlam i ddiogelu mannau cyhoeddus</u>

33. Mae Llywodraeth Cymru yn llwyr gefnogi'r angen i sicrhau bod pobl sy'n gweithio mewn ysgolion a safleoedd brechu, yn eu mynychu neu'n mynd iddynt, yn gallu gwneud hynny'n ddiogel. Fodd bynnag, mae'r fframwaith cyfreithiol presennol yn rhoi digon o gwmpas i ddiogelu safleoedd brechu heb gyfyngu ar yr hawl i brotestio.

34. Mae gan awdurdodau lleol y gallu eisoes i ddyroddi gorchmynion diogelu mannau cyhoeddus, ac ni fyddai'r gwelliant hwn yn cynyddu eu gallu i fynd i'r afael ag ymddygiad peryglus neu wrthgymdeithasol. Y cyfan y byddai'n ei wneud, yn hytrach, fyddai rhoi mynediad hwylus at y pwerau hyn i awdurdodau lleol mewn rhai amgylchiadau, a fyddai'n golygu ymateb yn fyrbwyll a difyfyr i brotestiadau yn hytrach na dilyn y drefn briodol sy'n deg a chymesur.

35. Mae'r hawl i brotestio yn hanfodol i lwyddiant democratiaeth. Mae rhyddid mynegiant, hyd yn oed pan fyddwn yn anghytuno ag ef, yn dda i bobl, yn dda i gymunedau ac yn dda i gymdeithas gyfan. Rwyf yn parhau i argymell bod y Senedd yn atal ei chydsyniad i'r cymal hwn.

Goblygiadau ariannol

36. Mae'n bosibl y bydd goblygiadau ariannol ond ni fydd hyn yn glir hyd nes y gweithredir y mesurau yn y Bil.

Casgliad

37. Ceir darpariaethau yn y Bil hwn yr ydym yn eu croesawu ac sy'n cyd-fynd â'n polisïau. O ran darpariaethau o'r fath, rwyf yn argymell bod y Senedd yn rhoi ei chydsyniad i'r cymalau hynny, fel y'u rhestrir ym mharagraffau 27 i 30.

38. Fodd bynnag, ceir rhai darpariaethau yn y Bil hwn nad ydynt yn cyd-fynd â'n polisïau. O ran y darpariaethau hynny, rwyf yn argymell bod y Senedd yn atal ei chydsyniad, fel y rhestrir ym mharagraffau 31 i 35.

Jane Hutt AS
Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol
28 Chwefror 2022

Atodiad A - Tabl yn cymharu'r fersiwn wreiddiol o'r Bil a'r fersiwn newydd ohono ar 18 Ionawr 2022

Fersiwn wreiddiol:
newbook.book (parliament.uk)
Tachwedd 2021:
newbook.book (parliament.uk)
Ionawr 2022:
newbook.book (parliament.uk)

Rhif y cymal wrth ei gyflwyno	Disgrifiad o'r cymal	Fel y'i diwygi-wyd yn ystod y cyfnod adrodd	Fel y'i diwygiwyd yng nghyfnod adrodd Tŷ'r Arglwyddi	Effaith gwelliannau a gyflwynwyd yn Nhŷ'r Cyffredin ar 22/2/22 (y rhai sydd o fewn cymhwysedd yn unig)
1	Adroddiad Cyfamod yr Heddlu	1	1	
2	Cynyddu'r gosb am ymosod ar weithiwr brys	2	2	
	Dedfryd oes ofynnol ar gyfer dynladdiad gweithiwr brys		3	
3	Cwnstabliaid arbennig a Ffederasiynau'r Heddlu: diwygiadau i Ddeddf yr Heddlu 1996	3	4	
4	Ystyr gyrru peryglus: cwnstabliaid etc (peryglus)	4	5	
5	Ystyr gyrru diofal: cwnstabliaid etc (diofal)	5	6	
6	Rheoliadau sy'n ymwneud ag adran 5 a 6 (rheoliadau)	6	7	
7	Dyletswyddau i gydweithio a chynllunio i atal a lleihau trais difrifol	7	8	
8	Pwerau i gydweithio a chynllunio i atal a lleihau trais difrifol	8	9	
9	Pŵer i awdurdodi cydweithio etc gyda phersonau eraill	9	10	
10	Awdurdodau penodedig ac ardaloedd llywodraeth leol	10	11	
11	Awdurdodau addysg, awdurodau carchardai ac awdurdodau dalfeydd ieuenctid	11	12	
12	Atal a lleihau trais difrifol	12	13	
13	Cynnwys cyrff plismona lleol	13	14	
14	Cynnwys awdurdodau	14	15	

	addysg, awdurdodau carchardai ac awdurdodau dalfeydd ieuenctid			
15	Datgelu gwybodaeth	15	16	
16	Cyflenwi gwybodaeth i gyrff plismona lleol	16	17	
17	Cyfarwyddydau	17	18	
18	Canllawiau	18	19	
19	Diwygio Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998	19	20	
20	Diwygio Deddf yr Heddlu a Chyfiawnder 2006	20	21	
21	Rheoliadau	21	22	
22	Mynegai o ymadroddion diffiniedig	22	23	
23	Dyletswydd i drefnu adolygiad	23	24	
24	Partneriaid adolygu perthnasol	24	25	
25	Perthynas â gofynion adolygu eraill	25	26	
26	Hysbysu’r Ysgrifennydd Gwladol	26	27	
27	Trefn cynnal adolygiad	27	28	
28	Gwybodaeth	28	29	
29	Gwybodaeth: atodol	29	30	
30	Swyddogaethau dirprwyo	30	31	
31	Canllawiau	31	32	
32	Pŵer i dalu grant: byrddau iechyd lleol	32	33	
33	Treialu	33	34	
34	Rheoliadau	34	35	
35	Dehongli	35	36	
36	Echdynnu gwybodaeth o ddyfeisiau electronig: ymchwilio i drosedd etc	36	37	
37	Cymhwyso adran 37 ~~36~~ i blant ac oedolion heb alluedd	37	38	
	Gofynion ar gyfer darparu’n wirfoddol a chytuno	38	39	
38	Cymhwyso adran ~~36~~ 37 lle mae'r defnyddiwr wedi marw etc	39	40	
39	Echdynnu gwybodaeth o ddyfeisiau electronig: ymchwilio i farwolaeth	40	41	
40	Cod ymarfer ar echdynnu gwybodaeth	41	42	
41	~~Rheoliadau ynghylch~~	42	43	

	~~echdynnu~~ Gwybodaeth gyfrinachol			
42	Personau awdurdodedig	43	44	
43	Mechnïaeth cyn cyhuddo	44	45	
44	Trefnu neu hwyluso cyflawni trosedd ryw yn erbyn plant	45	46	
45	Swyddi o ymddiriedaeth	46	47	
	Voyeuriaeth: bwydo ar y fron		48	
	Terfyn amser ar gyfer erlyn am ymosodiad cyffredin neu guro mewn achosion o gam-drin domestig		49	
46	Difrod troseddol i gofebau: dull treial	47	50	
47	Gorchmynion darparu tramor	48	51	
48	Pŵer i dynnu lluniau personau penodol mewn gorsaf heddlu	49	52	
49	Pŵer i bennu dyddiad presenoldeb mewn gorsaf heddlu ar gyfer olion bysedd etc	50	53	
	Cymhwyso Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984 i Uned Genedlaethol Troseddau Bwyd yr Asiantaeth Safonau Bwyd		54	
50	Mynd i mewn i fangre a'i chwilio am weddillion dynol neu ddeunydd sy'n ymwneud ag olion dynol	51	55	
51	Gweithdrefn arbennig ar gyfer mynediad at ddeunydd sy'n ymwneud ag olion dynol	52	56	
52	Pwerau atafaelu ychwanegol	53	57	
53	Swyddogaethau swyddogion dalfa carcharorion mewn perthynas â gwrandawiadau cyswllt byw	54	58	
	Enillion o droseddau: Gorchmynion rhewi cyfrifon	55	59	
	Cod ymarfer sy'n ymwneud â digwyddiadau casineb nad ydynt yn droseddol		60	

	Darpariaeth bellach ynghylch cod ymarfer o dan adran 60		61	
	Cynyddu’r gosb am droseddau’n ymwneud â helwriaeth etc		62	
	Tresmasu gyda'r bwriad o chwilio am ysgyfarnogod neu ymlid ysgyfarnogod â chŵn etc		63	
	Bod â'r cyfarpar ar gyfer chwilio am ysgyfarnogod neu eu hymlid â chŵn etc		64	
	Gorchymyn adfer yn dilyn euogfarn am droseddau penodol sy'n ymwneud â chŵn		65	
	Gorchymyn anghymhwyso yn dilyn euogfarn am droseddau penodol sy'n ymwneud â chŵn		66	
	Atafaelu a gwaredu cŵn mewn cysylltiad â gorchymyn anghymhwyso		67	
	Terfynu gorchymyn anghymhwyso		68	
	Adran 67: Atodol		69	
	Gorchmynion anghymhwyso: apeliadau		70	
	Adolygiad brys o droseddau o dan adran 61 o Ddeddf Troseddau Rhyw 2003		71	
	Atebolrwydd awdurdodau cyhoeddus: dyletswyddau ar weithlu'r heddlu		72	
	Troseddau a ysgogir gan elyniaeth tuag at ryw neu rywedd y dioddefwr		73	Mae gwelliannau Llywodraeth y DU yn dileu’r gwelliant hwn gan yr Arglwyddi yn llwyr.
54	Gosod amodau ar orymdeithiau cyhoeddus	56	74	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn adfer is-adrannau (2) a (3) yn ôl a gafodd eu dileu gan yr Arglwyddi. Mae'r gwelliannau arfaethedig yn ceisio cadw'r is-adran ychwanegol a gynigiwyd gan yr Arglwyddi.
55	Gosod amodau ar gynulliadau cyhoeddus	57	Wedi'i ddileu o’r	Byddai gwelliannau arfaethedig

			Bil	Llywodraeth y DU yn adfer y cymal hwn, a gafodd ei ddileu gan yr Arglwyddi. Maent hefyd yn mewnosod gwelliant ychwanegol o sylwedd, a diwygiadau canlyniadol pellach.
56	Troseddau o dan adrannau 12 a 14 o Ddeddf Trefn Gyhoeddus 1986	58	75	
57	Rhwystro mynediad i gerbydau i Senedd y DU	59	76	
58	Pŵer i bennu ardaloedd eraill fel ardaloedd rheoledig	60	77	
59	Achosi niwsans cyhoeddus yn fwriadol neu'n ddi-hid	61	78	
	Rhwystro priffordd yn fwriadol		79	
	Seilwaith cenedlaethol allweddol		80	
	Diddymu Deddf Crwydraeth 1824		81	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn dileu gwelliant yr Arglwyddi yn llwyr, gan ei ddisodli â gwelliant gwahanol i ddiddymu Deddf Crwydraeth 1824, a byddent yn gwneud diwygiadau canlyniadol angenrheidiol.
60	Gosod amodau ar brotestiadau un person	62	Wedi'i ddileu o'r Bil	Byddai gwelliannau arfaethedig Llywodraeth y DU yn adfer y cymal hwn, a gafodd ei ddileu gan yr Arglwyddi. Byddent hefyd yn mewnosod gwelliant sylweddol ychwanegol a diwygiadau canlyniadol pellach.
61	Trosedd sy'n ymwneud â byw ar dir heb ganiatâd mewn cerbyd neu gyda cherbyd	63	82	
62	Diwygio pwerau sy’n bodoli eisoes	64	83	
63	Canllawiau ar arfer pwerau'r heddlu mewn perthynas â	65	84	

	thresmaswyr ar dir etc			
64	Achosi marwolaeth drwy yrru'n beryglus neu yrru'n ddiofal o dan ddylanwad diod neu gyffuriau: cynyddu’r cosbau	66	85	
65	Achosi anaf difrifol drwy yrru'n ddiofal neu'n anystyriol	67	86	
66	Troseddau traffig ffyrdd: mân a chanlyniadol	68	87	
67	Cyrsiau a gynigir yn lle erlyn: ffioedd etc	69	88	
68	Ffioedd am symud, storio a gwaredu cerbydau	70	89	
69	Darparu trwydded i'r llys	71	90	
70	Ildio trwydded i'r Ysgrifennydd Gwladol pan fo person wedi'i anghymhwyso	72	91	
71	Dileu gofyniad i ildio trwydded pan fo hysbysiad cosb benodedig	73	92	
72	Dileu'r gofyniad i ddarparu trwydded pan fo cynnig amodol	74	93	
73	Ildio trwydded a thystysgrif prawf gan yrwyr newydd	75	94	
74	Diwygiadau mân a chanlyniadol	76	95	
75	Pŵer i ddyroddi hysbysiadau cosb benodedig yn y fan a'r lle yn yr Alban	77	96	
76	Rhybuddiadau dargyfeiriol a chymunedol	78	97	
77	Rhoi rhybuddiad dargyfeiriol	79	98	
78	Penderfynu ar yr amodau	80	99	
79	Amodau adsefydlu a gwneud iawn	81	100	
80	Amodau ar gyfer cosbau ariannol	82	101	
81	Amodau troseddwyr tramor	83	102	
82	Amrywio amodau	84	103	
83	Effaith rhybuddiad dargyfeiriol	85	104	
84	Arestio am fethu â chydymffurfio	86	105	
85	Cymhwyso Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984	87	106	
86	Rhoi rhybuddiad cymunedol	88	107	
87	Penderfynu ar yr amodau	89	108	

88	Amodau adsefydlu a gwneud iawn	90	109	
89	Amodau ar gyfer cosbau ariannol	91	110	
90	Gorfodi cosbau ariannol: cofrestru	92	111	
91	Gorfodi cosbau ariannol: achos llys	93	112	
92	Amrywio amodau	94	113	
93	Effaith rhybuddiad cymunedol	95	114	
94	Cod ymarfer	96	115	
95	Cyfyngiad ar rybuddiadau lluosog	97	116	
96	Diddymu rhybuddiadau eraill a datrysiadau y tu allan i'r llys	98	117	
97	Diwygiadau canlyniadol sy'n ymwneud â Rhan 6	99	118	
98	Rheoliadau o dan ran 6	100	119	
99	Dehongli Rhan 6	101	120	
	Cosb am greulondeb i blant		121	
	Cosb am achosi neu ganiatáu i blentyn neu oedolyn agored i niwed farw neu ddioddef niwed corfforol difrifol		122	
100	Y dedfrydau uchaf ar gyfer troseddau penodol	102	123	
101	Gorchymyn oes gyfan fel man cychwyn ar gyfer llofruddiaeth plentyn sy’n rhagfwriadedig	103	124	
102	Gorchmynion oes gyfan mewn achosion eithriadol i droseddwyr ifanc sy'n oedolion	104	125	
103	Mannau cychwyn ar gyfer llofruddiaeth a gyflawnir pan fo person o dan 18 oed	105	126	
104	Dedfrydau cadw hyd y mynno Ei Mawrhydi: adolygu’r cyfnod dedfrydu isaf	106	127	
105	Dedfryd oes nad yw'n cael ei phennu yn ôl y gyfraith: y cyfnod dedfrydu isaf	107	128	
106	Cynnydd yn y cyfnod gofynnol yn y ddalfa i droseddwyr treisgar neu rywiol penodol	108	129	
107	Cynnydd yn y cyfnod gofynnol yn y ddalfa i droseddwyr penodol eraill sy’n peri pryder	109	130	

	neilltuol			
108	Pŵer i gyfeirio troseddwyr risg uchel at y Bwrdd Parôl yn lle eu rhyddhau	110	131	
109	Pŵer i wneud darpariaeth ar gyfer ailystyried a neilltuo penderfyniadau'r Bwrdd Parôl	111	132	
110	Cyfrifoldeb am osod amodau trwydded ar gyfer carcharorion cyfnod penodol	112	133	
111	Diddymu darpariaeth heb ei chychwyn ar gyfer sefydlu dyfarnwyr adalw	113	134	
112	Rhyddhau yn ôl cyfarwyddyd y Bwrdd Parôl ar ôl adalw: carcharorion cyfnod penodol	114	135	
113	Pŵer i newid y prawf ar gyfer rhyddhau carcharorion cyfnod penodol yn dilyn adalw	115	136	
114	Rhyddhau yn ôl cyfarwyddyd y Bwrdd Parôl: amseru	116	137	
115	Estyn yr anghymhwysiad rhag gyrru pan roddwyd dedfryd o garchar: Cymru a Lloegr	117	138	
116	Cynyddu’r cyfnodau anghymhwyso rhag gyrru o dan rai gorchmynion sy’n bodoli: Cymru a Lloegr	118	139	
117	Estyn yr anghymhwysiad rhag gyrru pan roddwyd dedfryd o garchar: yr Alban	119	140	
118	Cynyddu’r cyfnodau anghymhwyso rhag gyrru o dan rai gorchmynion sy’n bodoli: yr Alban	120	141	
119	Cyfrifo'r cyfnod cyn rhyddhau neu cyn atgyfeiriad gan y Bwrdd Parôl pan fo person yn treulio dedfrydau lluosog	121	142	
120	Cymhwyso’r darpariaethau rhyddhau i garcharorion a ddychwelir i’w gwlad eu hunain	122	143	
121	Dedfrydau a throseddau y gellir gosod amod polygraff ar eu cyfer	123	144	
122	Mân ddiwygiadau sy'n	124	145	

	ymwneud â throseddau sy'n ymwneud ag arfau			
123	Cymhwyso’r ddarpariaeth ynghylch cyfnodau dedfrydu lleiaf i droseddau gan aelodau o’r lluoedd arfog	125	146	
124	Goruchwyliaeth gan swyddog cyfrifol	126	147	
125	Cynyddu’r oriau dyddiol uchaf ar gyfer cyrffyw a chynyddu cyfnod gofynnol cyrffyw	127	148	
126	Pŵer i swyddog cyfrifol amrywio gofynion cyrffyw etc	128	149	
127	Dileu’r gofynion o ran canolfan bresenoldeb i oedolion	129	150	
128	Gweithdrefnau arbennig sy'n ymwneud ag adolygu a thorri gorchymyn	130	151	
129	Gofyniad profi am gyffuriau	131	152	
130	Dyletswydd i ymgynghori ar ofynion gwaith di-dâl	132	153	
	Ymosodiadau ar y rhai sy'n darparu gwasanaeth cyhoeddus etc		154	
131	Remánd Ieuenctid	133	155	
132	Disgresiwn o ran hyd cyfnod	134	156	
133	Gorchymyn cadw a hyfforddi a dedfryd gadw olynol: effaith penderfyniad i ryddhau’n gynnar	135	157	
134	Gorchymyn cadw a hyfforddi: yr amser i’w gyfrif fel rhan o fwrw dedfryd	136	158	
135	Gorchmynion adsefydlu ieuenctid	137	159	
136	Diddymu gorchmynion gwneud iawn	138	160	
137	Rhyddhau dros dro o gartrefi diogel i blant	139	161	
138	Academïau diogel ar gyfer rhai 16-19 oed	140	162	
139	Gorchmynion lleihau trais difrifol	141	163	
140	Gorchmynion lleihau trais difrifol: treialu	142	164	
	Gorchymyn atal troseddau		165	

	cyllyll wrth euogfarnu: gohirio’r achos			
141	Lleoliadau hysbysu ar gyfer troseddwyr rhyw	143	166	
142	Troseddau y tu allan i’r Deyrnas Unedig: gofynion hysbysu	144	167	
143	Gorchmynion hysbysu: yr Alban	145	168	
144	Ceisiadau gan Heddlu Trafnidiaeth Prydain a Heddlu'r Weinyddiaeth Amddiffyn	146	169	
145	Rhestr o wledydd	147	170	
146	Gofyniad i lysoedd a phersonau penodol roi sylw i'r rhestr o wledydd	148	171	
147	Safon tystiolaeth	149	172	
148	Gorchmynion atal niwed rhywiol: pŵer i osod gofynion cadarnhaol	150	173	
149	Gorchmynion risg rhywiol: pŵer i osod gofynion cadarnhaol	151	174	
150	Gofynion cadarnhaol: gwelliannau pellach	152	175	
151	Gofynion monitro electronig	153	176	
152	Gofynion cadarnhaol a gofynion monitro electronig: llysoedd gwasanaeth	154	177	
153	Gorfodi gofynion gorchmynion a wneir yn yr Alban neu yng Nghogledd Iwerddon	155	178	
154	Effaith euogfarn am dorri gorchymyn yr Alban etc	156	179	
155	Gorchmynion sy'n disodli gorchmynion yr Alban, neu sy’n cael eu disodli ganddynt	157	180	
156	Amrywio etc orchymyn gan lys mewn rhan arall o'r Deyrnas Unedig	158	181	
157	Troseddwyr terfysgol a ryddhawyd ar drwydded: arestio heb warant tra'n aros am benderfyniad adalw	159	182	
158	Pŵer i chwilio troseddwyr terfysgol a ryddhawyd ar drwydded	160	182	

159	Chwilio mangre troseddwr a ryddhawyd ar drwydded at ddibenion sy'n gysylltiedig ag amddiffyn rhag risg o derfysgaeth	161	184	
160	Pwerau atafaelu a chadw	162	185	
161	Adrannau ~~157~~ 182 i ~~160~~ 185: darpariaeth ganlyniadol	163	186	
162	Trefniadau ar gyfer asesu etc risgiau a achosir gan droseddwyr penodol	164	187	
	Gorchmynion gwahardd ar gyfer pêl-droed: troseddau perthnasol		188	
	Gorchmynion gwahardd pêl-droed: pŵer i ddiwygio rhestr o droseddau perthnasol		189	
	Gorchmynion gwahardd ar gyfer pêl-droed: gofyniad i wneud gorchymyn wrth euogfarnu etc		190	
163	Adsefydlu troseddwyr	165	191	
	Diystyru rhai euogfarnau neu rybuddiadau		192	
	Maddeueb ar gyfer rhai euogfarnau neu rybuddiadau		193	
164	Dehonglwyr Iaith Arwyddion Prydain ar gyfer rheithwyr byddar	166	194	
165	Parhau â threial troseddol ar ôl marwolaeth rheithiwr neu ryddhau rheithiwr	167	195	
166	Arsylwi a chofnodi achosion llysoedd a thribiwnlysoedd o bell	168	196	
167	Trosedd o recordio neu drawsyrru mewn mewn pethynas ag achosion o bell	169	197	
168	Ehangu'r defnydd o gysylltiadau fideo a sain mewn achosion troseddol	170	198	
169	Diddymu darpariaeth dros dro	171	199	
	Gweithdrefn garlam ar gyfer rheoliadau cychwynnol ynghylch arsylwi trafodion o bell	172	200	
	Trosedd o ofyn am neu dderbyn cysylltiadau rhywiol fel amod llety		201	

	Trosedd o drefnu neu hwyluso gofyn am neu dderbyn cysylltiadau rhywiol fel amod llety		202	
	Gorchymion carlam i ddiogelu mannau cyhoeddus		203	
170	Darpariaeth ariannol	173	204	
171	Mân ddiwygiad sy’n codi o gydgrynhoi dedfrydau	174	205	
172	Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol	175	206	
173	Pŵer i ddatgan yr effaith yn Neddf Dedfrydu 2020 o gychwyn diwygiadau a wnaed gan y Ddeddf hon	176	207	
174	Rhychwant	177	208	
175	Cychwyn	178	209	
176	Enw byr	179	210	